

### [A. C. Mortensen.]

have mødt en mildere Luftning fra Venstre.

Venstre taler ogsaa om, at det var Forudsætningen, at Regeringen skulde benytte Krisefonden til Opkøb af Obligationer for at fremme Konverteringen, men var det Forudsætningen, er den da saa vist ogsaa opfyldt i stor Udstrækning. Ifølge Bilag, der medfølger Betænkningen, har Krisefonden opkøbt for 131½ Mill. Kr. Obligationer. Det kan vel ikke være Venstres Mening, at naar det paa alle Omraader spænder Ben for Konverteringen, skulde Krisefonden fortsætte med ubegrænsede Opkøb og paa den Maade udsætte Staten for næsten uberegnelige Risici.

Saa taler Venstre i sin Betænkning om, at man for at friste Folk til at købe 4 pCt.s Obligationer skulde fritage disse Obligationer for Formueskat. Nu er Formueskatten jo saa ringe, at dette vilde betyde meget lidt, saa det vilde næppe friste mange. Men jeg gad nok vide, hvorledes det skulde praktiseres. Der er betydelig Forskel paa Formueskattepromillen for dem, der har en stor Formue, og dem, der har en lille. Skulde saa de store Formueejere, der køber Obligationer, have langt større Skattelettelse end de mindre, og skulde alle de, der i Øjeblikket ligger med 3½ og 4 pCt.s Obligationer, ogsaa have Skattelettelse?

Venstre taler ogsaa om, at det vil være med til at skaffe Statskassen Dækning for det Tab, den vilde lide. Jeg kunde nok lide at se, hvorledes denne Dækning skulde fremskaffes. Skulde det være paa Kaffe, Margarine eller andre vigtige Forbrugsartikler? Det vilde i hvert Fald stemme med Venstres Skatteprincipper fra de senere Aar. Ogsaa her beklager jeg, at Venstre ikke har fremsat sin Tanke i konkrete Ændringsforslag, saa man virkelig kunde se, hvad det mente. Det vilde have været uhyre interessant at se, hvorledes Venstre vilde praktisere Skattefrihed for Obligationerne, og hvorledes det vilde skaffe Dækning. Men Hovedsagen er, at ved at kvæle Forslaget om Renteskatten forhindrede man Konvertering dengang. Vilde Venstre virkelig noget, saa skulde det i Stedet for forblommede Antydninger om Skattefrihed paa 4 pCt.s Obligationer nu gaa ind paa den Renteskat, som Regeringen i sin Tid foreslog.

Naa, saa i Sommeren 1934 vedtog Folketinget det andet store Konverteringsforslag, og da var Støttekonsortiet i Orden, dannet, før Regeringen kom til Rigsdagen. Da kunde Konverteringen ogsaa have været gennemført, men Landstinget forkastede

Forslaget. Det var anden Gang, de to Partier forhindrede Konverteringen. Her klagede Venstre over, at der var et Vedhæng, nemlig det skrækkelige, at de Landmænd, som havde størst Gæld, skulde have en betydelig større Rentelettelse, end Konverteringen kunde give, og derfor var Venstre, som evig og altid taler om Landbrugets Vanskeligheder, tvunget til at gaa imod Forslaget. Ja, det lyder mærkeligt, men saaledes er altsaa Venstres Indstilling. Selv om Regeringen imidlertid vilde have opgivet den yderligere Rentesenkning, vilde det ikke have hjulpet, thi den var Bankernes Betingelse for at danne Støttekonsortium, fordi de vidste, at naar de forgældede Landmænd fik et betydeligt Rentetilskud, var Risikoen for dem mindre. Men Landstinget stemte det hele ned og havde dermed for anden Gang forhindret Konverteringens Gennemførelse.

Endelig den 6. November 1934 forelagdes nærværende Lovforslag, men der var den kedelige Omstændighed ved Sagen, at denne Gang stod der intet Støttekonsortium bagved, Bankerne havde bestemt nægtet at forhandle, før de saa, hvad Rigsdagen kunde blive enig om. Ved det forrige Forslags Behandling i Landstinget blev Bankerne nemlig af Landstingsmænd beskyldt for at gaa Regeringens Ærinde, det vilde de ikke udsættes for en Gang til. Nu kan man, om man vil, beklage, at Bankerne tager saa meget Hensyn til, hvad Kapitalens særlige Repræsentanter siger i Landstinget, men i hvert Fald er der kun at tage Bankernes Stilling til Efterretning.

I Lovforslaget er der imidlertid en Bestemmelse om, at Handelsministeren bemyndiges til at nedsætte Renten af Indskud, sket i Banker og Sparekasser efter 31. August 1934, i det Omfang, det maatte vise sig nødvendigt for Konverteringens Gennemførelse. Denne Bestemmelse forhandlede vi om i en lang Række Møder og en lang Række Samraad med Ministrene, og Gang paa Gang hævdede baade Handelsministeren og Indenrigsministeren, at de ansaa det for meget tvivlsomt, de troede overhovedet ikke, det vilde lykkes at faa Bankerne til at danne det nødvendige Støttekonsortium, ifald man ikke fik denne Bestemmelse med i Loven. Det vilde Venstre ikke paa nogen Maade tro, i hvert Fald erklærede det efter mange og lange Forhandlinger: Denne Bestemmelse gaar vi ikke med til. Forhandling med de Konservative paa dette Punkt var jo nytteløs. Venstre begik ogsaa den Fejl, at det absolut vilde have koblet de Konservative til, og da disse stillede sig meget køligt over